

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 3.1 Mayıs 2016
Sayı: 945

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ektedir. Gereğini saygularıyla arz ederim.

Kadim Durmaz

Kadim Durmaz

Tokat Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	-İşleri			
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe			
Tarih:	10 Haziran 2013	E.No:	2/1191	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gen.Sek.
<i>mt</i>	<i>sk</i>	<i>K.T.</i>	<i>AP</i>	<i>Kan</i>
TBMM BAŞKANI	<i>İK.</i>			

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
31 Mayıs 2016
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
31 Mayıs 2016
No: 54834

GENEL GEREKÇE

Türkiye içerisinde iç göç olgusu hız kesmeden sürmektedir. İç göçün temel olarak ekonomik ve sosyal nedenlerden kaynaklandığında kuşku yoktur. Ekonomik ve sosyal göstergeleri düşük olan illerdeki vatandaşlarımız iş bulma, daha iyi ve yakın eğitim ve sağlık hizmetlerine erişim amacıyla yaşadıkları yerlerden göç etmektedir. Küçük ilçeler de göçten etkilense de esas itibarıyla köyler göç vermektedir. İç göçü yavaşlatmak için göç veren illerimizin desteklenmesine ihtiyaç vardır. Göç veren illerin il özel idarelerinin ve bizzat köy yönetimlerinin bütçe kaynaklarının güçlendirilmesi iç göçün hızını kesecektir.

Ülkemizde göç oranının en yüksek olduğu illerden birisi Tokat ilidir. TÜİK Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi 2016 sonuçlarına göre Tokat'ın nüfusu bir önceki yıla nazaran azalmıştır. Tokat nüfusu 2009'da en çok göç veren iller arasında 1. olmuş, 2010'dan 2013 yılına kadar da en çok göç veren iller içinde 3. olmuştur. Bütün bu veriler dikkate alındığında, görülmektedir ki, Tokat'ın azalan nüfusuyla ilde kalanlar bütçeden yeterli desteği alamamakta, göç için yeni sebepler ortaya çıkmaktadır.

Tokat'ın nüfusu her yıl azalmakta olduğu için bütçeden verilen destek de nüfusa göre azalma göstermektedir. Tokat, tarım, sanayi ve turizm potansiyeli yüksek, bölgeye özgü dünyaca ünlü marka ürünlerin üretildiği bir bölgedir. İlimiz Kalkınma Bakanlığı'nın Sosyal Destek Programında bulunmamaktadır. Bütçe gelirlerinden ve Sosyal Destek Programlarından mahrum kalan ilimizde işsizlik ve göç en önemli sorun haline gelmiştir.

İllerin İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun 5. maddesinde, bütçe ve vergi gelirleri hasılatından yerel yönetimlere ayrılacak destek %80 oranında nüfus yoğunluğuna göre yapılmaktadır. Bu durum göçün yoğun yaşandığı bölgeler için olumsuz sonuçlar doğurmaktadır. Bu nedenle yüksek oranda göç veren illerde yaşamaya devam edenlerin insanca yaşam sürmesi ve göçün önlenmesi, göç etmiş kişilerin geri gelmesi için bölgeye de teşviklere ihtiyaç duyulmaktadır. Bu nedenle göç bölgelerine milli gelirden ayrılacak payı arttıracak düzenlemenin yapılması gerekmektedir.

İl özel idareleri vergi gelinlerinden ayrılan payın en çok göç veren iller için yeniden düzenlenmesi gerekmektedir. Bu kanun düzenlemesiyle bölgesel kalkınmanın sağlanması için gerekli koşullar ortaya çıkabilir.

Yeterli yatırım desteği göremeyen, bütçeden yeterli desteği alamayan kentlerimizin ekonomik ve sosyal yapısının dönüştürülerek güçlenmesi, gelişmişlik düzeyinin sanayisi güçlenen iller sınıflamasına taşınması büyük önem taşımaktadır.

Bu noktada fazla göç veren bölgelerin önümüzdeki süreçte; sermaye birikiminin geliştirilmesi, sanayi, ticaret, turizm ve tarım alanında verimliliğini artırması yeni yatırımlarla bir ekonomik dönüşüm geçirmesi gerekmektedir.

Kalkınmanın sağlanması ve bütçe desteğinin artırılması göç etkenini azaltarak, huzur ve güven ortamını güçlendirecektir.

Bu kanun düzenlemesiyle göç etkisi göz önüne alınarak, illerin gelişmişlik düzeyine göre bütçeden destek sağlanması ön görülmüştür. Ayrıca tüzel kişiliği de olan köylerin bütçelerinin güçlendirilerek bizzat köyün kendi karar vereceği önceliklere göre harcama yapabilmelerinin de önü açılmak istenmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunda değişikliğe gidilerek, göç veren illerin il özel idarelerine genel bütçe vergi gelirlerinden yüzde 0,1 oranında pay aktarılması öngörülmektedir.

MADDE 2- Yeni bir kaynak olarak göç veren illerin il özel idarelerine aktarılacak bu payın dağıtımında, Kanunda il özel idare paylarının dağıtımında zaten yer alan gelişmişlik endeksinin baz alınması yöntem olarak öngörülmüştür.

MADDE 3- Köy bütçeleri, köylerde hizmet yapılmasında çok zayıf kalmaktadır. İl özel idaresinin yapacağı hizmetler ise köyün kendi iradesi ve öncelikleri dışında kalabilmektedir. Özellikle İl Genel Meclisi kararlarındaki siyasi tercihlerle bazı köylerin hizmetlerden yeterince pay alamadığı bilinen bir gerçektir. Bu nedenle, her köye, nüfusuna göre, il özel idaresi bütçesinden kaynak aktarılması madde ile öngörülmektedir.

MADDE 4- Madde ile Köy Kanununda değişiklik yapılarak, bir önceki madde ile öngörülen, köy bütçesine il özel idaresinden yapılacak aktarma, köy gelirleri arasına dâhil edilmektedir.

MADDE 5- Yürürlük maddesidir.

MADDE 6- Yürütme maddesidir.

**İL ÖZEL İDARELERİNE VE BELEDİYELERE GENEL BÜTÇE VERGİ
GELİRLERİNDEN PAY VERİLMESİ HAKKINDA KANUNDA VE BAZI
KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasında yer alan “ve yüzde 0,5’i il özel idarelerine” ibaresi “yüzde 0,5’i il özel idarelerine ve yüzde 0;1’i göç veren illerin il özel idarelerine” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasında yer alan “belirtilen orana göre” ibaresi “belirtilen yüzde 0,5 oranına göre” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra son fıkra olarak eklenmiştir.

(4) ikinci fıkraya göre göç veren illerin il özel idarelerine ayrılan payın dağıtımı, bu kanunun üçüncü maddesindeki usule göre yapılır. Göç veren iller ve nüfusları, her yılın ocak ayından geçerli olmak üzere İçişleri Bakanlığı tarafından, Türkiye İstatistik Kurumundan alınmak suretiyle, İller Bankasına bildirilir.

MADDE 3- 22/2/2005 tarihli ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 43 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

e) İldeki köylere nüfuslarına göre dağıtılmak üzere il özel idaresi bütçesinin yüzde 10’u tutarında köy bütçelerine yapılacak aktarma ile il genel meclisince belirlenecek ilkeler çerçevesinde köylere veya köylerin aralarında kurdukları birliklere yapılacak yardımlar.

MADDE 4- 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununun 17 nci maddesine aşağıdaki fıkra son fıkra olarak eklenmiştir.

18 – İl özel idaresi bütçesinden yapılacak aktarma ve yardımlar.

MADDE 5- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

